

נצבים

הנפתרות לד' אלקינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם
לעשות את כל דברי התורה הזאת. (כ"ט כח)

וברש"י שם, שנעשו ערבים זה לזה. ולכך הדין שכל אחד מישראל מוציא את חברו בקיום המצות, אף שהוא בעצמו כבר יצא, כמו קדוש ותקיעת שופר וכדומה (וכמו שכתב הרא"ש בברכות דף כ'), ואם חסרה לחבירו איזו מצות כאלו חסרה לו. וכן נמי החובה על כל אחד למנוע את חברו מלעבור על אסור ל"ת, דאם לא יפרישו מהאסור במקום שיש ביכולתו, יענש גם הוא.

ומעתה נתבונן בעצמנו. הלא ידוע, אם ראובן ערב בעד שמעון בעד איזה סכום כסף, ורואה ששמעון רוצה ליקח איזה עסק, והוא מכיר מכבר את העסק ההוא, כי ברע הוא, ושעי"ז יפסיד כל מעותיו, כמה מההשתדלות חי' עושה ראובן למנוע את שמעון מן העסק ההוא, בעבור ידיעתו והכרתו היטב, שעי"ז יחזור כל החוב עליו, ועלי' דידי' יתדר המלוה.

וכן הדבר בעניננו. צריך האדם לדעת, דאם יכול למנוע את חברו או את אנשי עירו מאיזה עון ע"י תוכחה וכדומה, והוא מתעצל בזה, יתפש לעתיד לבוא באותו עון, וכמו שאחז"ל שבת נ"ד ב', כל מי שיש בידו למחות באנשי ביתו ואינו מוחה, נתפס על עון אנשי ביתו. באנשי עירו ואינו מוחה נתפס על עון אנשי עירו וכו'.

וע"כ עלינו לחזק בדורנו את מוסדות התורה, שהם יסודות הדת, למען ילמדו לעשות את דברי התורה, ולא להכשל ח"ו בחייבי כריתות ומיתות ב"ד, ולמען לא יפקוד השי"ת חלילה העון על כולנו. עלינו לחפש עצות ותחבולות למנוע עון ופשע מישראל א).

ושב ד' אלקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים. (ל' ג)

זו היא הבטחה על הגאולה העתידה לבוא בקרוב, וצריכים אנחנו לצפות לזמן הזה בכל יום, וזו היא אחת השאלות ששואלין לאדם ליום הדין, צפית לישועה, ואם יתמהמה חכה לו, כי בוא יבוא בלי שום ספק. והנה אחד המפריעים היותר גדולים בענין האמונה הזאת, הוא כצב עמנו בשנים האחרונות בין העמים, כי היינו לעג וקלס בגוים, והננו עתה

מ ע ש י ל מ ל ד

א) נקוד על "ולבנינו", כמו מי שכותב לחברו מכתב ורוצה להדגיש ביקוד על איזה ענין, מנקד הוא את התיבות, המדברות על הנחיצות שבדבר. כן הענין **ע** למוד התורה, העיקר הוא "ושגנתם לבניך" ומפי עוללים ויונקים יסדת עון.

השפלים וה
כזאת תתרו
אבל
המה על דו
של קיומנו,
אבר
לו להוליד, ו
ישעיהו (מ'
בנסים שעש
מלאך ולנצ
ואחרי אשר
אחרי אשר
כבר חי' מ
שליח להקנ
ישראל היו
וכל אחד מ
הרוקח, וגו'
יכול להאמי
שפרעה בע
ובמשך חמי
עד למאד, י
שפחה על ו
וכן
המלך להרו
עשר לחדש
על שונאיה
ופחד מכל,
והמן, משנו
יתלה ביום
וכן
בכל המדינ
ומאשפות י
הזמן לעיני
היתה לרא'
לנאון עולם
עמי אתם,